

Beleid en aanpak Sociale Veiligheid en Pesten

Met dit beleid op sociale veiligheid en pesten hebben wij als doel dat:

- Alle kinderen voelen zich tijdens hun basisschooltijd veilig voelen zodat kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen.
- Onze werkwijze en aanpak zijn voor iedereen duidelijk en zichtbaar is. Hierdoor kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op de regels en afspraken.
- Wij elkaar steunen en wederzijds respect te tonen, zo stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan.

Dit beleid en onze aanpak is met instemming besproken in de Medezeggenschapsraad (MR) in september 2024.

Wat te doen als ouders/verzorgers indien er sprake is van pestgedrag?

Maakt u zich zorgen over pesten en/of pestgedrag bij uw kind of in de groep? Dan volgt u de volgende route:

1. U neemt rechtstreeks contact op met de leerkracht. Het is het meest effectief als situaties tijdig aangepakt worden zodat een leerkracht snel en tijdig kan handelen.
2. Heeft u het gevoel dat u niet bij de leerkracht terecht kunt? Dan neemt u rechtstreeks contact op met de Veiligheidscoördinator.
3. Wilt u de situatie liever (eerst) vertrouwelijk bespreken? Dan neemt u rechtstreeks contact op met de ICP (intern contactpersoon). Bij klachten over ongewenst gedrag zoals pesten, ongewenste intimiteiten, discriminatie, agressie en geweld kunt u terecht bij de ICP. Deze luistert naar u en geeft u informatie over mogelijke vervolgstappen.

Op de Het Veldhuis is de Veiligheidscoördinator:

Maaïke van Zanten (maaïke.vanzanten@wijs-utrecht.nl)

Onze ICP-er is:

Petra Bos- Van Bart (petra.bos-vanbart@wijs-utrecht.nl)

Wat is pesten?

Pesten kan voorkomen alle groepen van de basisschool. Het is belangrijk om dit onderwerp regelmatig aan de orde te laten komen, zodat het ook preventief kan werken. Er is sprake van pesten als iemand herhaaldelijk en langdurig wordt blootgesteld aan negatieve handelingen door één of meer personen. Er is maar één antwoord op de vraag of iets pesten of plagen is: de

ontvanger bepaalt. De zender kan het nog zo leuk bedoeld of gezegd hebben, de ontvanger bepaalt.

Op Het Veldhuis geven wij in groep 1 t/m 8 wekelijks les in sociaal-emotioneel leren middels de methode Kwink. Deze lessen zijn gericht op de vijf competenties van sociaal-emotioneel leren: zelfbewustzijn, zelfmanagement, besef hebben van de ander, relatievaardigheden en keuzes kunnen maken.

Het voorbeeldgedrag van de leraren (en thuis de ouders/verzorgers) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost, maar uitgesproken. Agressief gedrag van leraren, ouders en de leerlingen wordt niet geaccepteerd. Leraren horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen.

Pesten is een complex probleem. Hierdoor is het moeilijk om de te herkennen signalen vast te leggen. Vaak voorkomende signalen van pesterijen zijn er echter wel en kunnen bijvoorbeeld zijn:

- Altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen.
- Iemand ergens de schuld van geven.
- Briefjes doorgeven of berichtjes sturen.
- Beledigen.
- Opmerkingen maken over kleding.
- Isoleren.
- Buiten school opwachten, slaan of schoppen.
- Op weg naar huis achterna rijden.
- Naar het huis gaan van iemand.
- Bezittingen afpakken.
- Frequent schelden of schreeuwen tegen iemand.
- Lichamelijke klachten.

Deze lijst kan nog verder worden uitgebreid. Er zijn veel manieren waarop gepest kan worden. Leraren en ouders moeten daarom alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden.

Cyberpesten is een opkomende en veelvoorkomende vorm van pesten. Voorbeelden hiervan zijn:

- (Anoniem) schelden, roddelen of bedreigen via kanalen zoals SMS, Whatsapp, Instagram, TikTok, Facebook en vele andere kanalen.
- Foto's van mobieltjes of webcams delen.
- Privégegevens versturen of op een site plaatsen.
- Wachtwoorden of creditcardgegevens stelen en misbruiken.
- Haatprofielen aanmaken op social media.
- Virussen of e-mailbommen (versturen).

Cyberpesten is over het algemeen anoniem en kan ongevraagd 24 uur per dag je huis binnenkomen. Op school gebruiken de leerlingen geen mobiele telefoon en deze vorm van pesten vindt dus vooral plaats buiten school. Toch hebben we hier als school mee te maken en komen de

gevolgen gewoon het klaslokaal in. Een goede samenwerking tussen ouders en school is hierbij essentieel. Omgaan met social media is een onderwerp in de klas vanaf groep 5 en wij zullen ouders informeren en adviseren hoe hiermee om te gaan.

Hoe gaan wij om met pesten?

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aanpakken. Daar zijn wel enkele voorwaarden aan verbonden.

- Pesten moet als probleem worden gezien door alle directe betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leraren en de ouders/ verzorgers.
- De school moet pestproblemen zo goed als mogelijk voorkomen. Los van het feit of er gepest wordt of niet, moet het onderwerp met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld.
- School is bereid en in staat om daadwerkelijk te werken aan (communicatieve) vaardigheden om pesten te voorkomen. Dit doen we o.a. met schoolafspraken, lessen/begeleiden sociaal-emotionele ontwikkeling (zie link naar lessen bij kopje 'Pesten: hoe gaan wij hiermee om?'), intensievere lessen/begeleiding via KC. Dit is ook afhankelijk van de situatie en wat de groep nodig heeft.
- Als pesten optreedt, moeten leraren (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert, dan is de inschakeling van een anti-pestcoördinator nodig. De APC'er kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.

Begeleiding van betrokken personen

Begeleiding van de gepeste leerling:

- Medeleven tonen en luisteren. Vragen: hoe en door wie wordt er gepest?
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert: wat doet hij of zij voor, tijdens en na het pesten?
- Nagaan welke oplossingen mogelijk zijn.
- Zonodig praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester.

Begeleiding van de pester:

- Praten en zoeken naar de reden van het ruzie maken en pesten. (b.v. baas willen zijn, jaloezie, verveling, aandacht)
- Laten inzien wat het effect van zijn of haar gedrag is voor de gepeste, d.m.v. rolwisseling en het spiegelen van de rol van pester en gepeste.
- Excuses aan laten bieden en daar eventueel een andere vorm voor bedenken (tekening, briefje).
- Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind wel pest - belonen als het kind zich aan de regels houdt.
- Contact tussen ouders en school: elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind en nagaan wat de oorzaak is van het pesten.
- Zo nodig externe hulp inschakelen: sociale vaardigheidstraining of jeugdgezondheidszorg.

Advies voor ouders van het gepeste kind:

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leraar bespreken.

Advies voor ouders van de pester(s):

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Preventieve aanpak

Als ongewenst gedrag tussen leerlingen in een beginstadium zitten of incidenteel zijn dan:

1. Eerst proberen om er samen uit te komen.
2. Lukt dit niet bij één van de leerlingen, dan heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de leerkracht voor te leggen.
3. De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken.

Preventief gesprek met Veiligheidscoördinator

Als er nog geen sprake is van structureel pesten maar wel gedrag dat deze richting op gaat, kan een preventief gesprek met de Veiligheidscoördinator helpend zijn. Het gaat dan om gedrag van de leerling die regelmatig 'grapjes' maakt ten koste van andere leerlingen, steken onder water geeft en gedrag laat zien waar hij of zij zich boven een ander stelt.

In een gesprek met deze leerling vertelt de Veiligheidscoördinator wat pesten is, wat onze aanpak is op school en hoe het protocol werkt. Zij benadrukken het belang van een veilige school, onze schoolafspraken, een prettig schoolklimaat voor iedereen en dat wij verschillen juist waarderen op deze school.

Werkwijze bij een preventief gesprek met Veiligheidscoördinator:

- Leerkracht vraagt advies aan het leerteam, APC/directie over het gedrag van deze leerling.
- Leerkracht heeft dit gedrag al vaker met leerling besproken (kindgesprekken) en ouders zijn hier al vaker over geïnformeerd.
- Samen wordt besloten of dit gedrag in aanmerking komt voor een preventief gesprek.
- Ouders worden altijd vooraf geïnformeerd door de leerkracht over dit preventieve gesprek tussen leerling en APC.
- APC voert het gesprek bij voorkeur onder schooltijd als dit te organiseren is met vervanging.
- Leerkracht maakt notitie in Parnassys als en wanneer het gesprek heeft plaatsgevonden.

Pestprotocol

Bij herhaling van pesten/ruzies tussen dezelfde leerlingen, wordt meteen het pestprotocol ingezet:

Fase 1

Individuele (aparte) gesprekken door leerkracht met betrokkenen (pester, gepeste, meelopers). Waarschuwendende functie en leg de gemaakte afspraken en consequenties vast (Parnassys). Je betreft de betrokken ouders en bespreekt samen de gemaakte afspraken en consequenties. De situatie wordt expliciet besproken. Het gesprek vindt altijd telefonisch of fysiek plaats (en dus nooit alleen per mail), je bevestigt een weergave van het gesprek per mail. Dit wordt vastgelegd in Parnassys.

Fase 2

Proefperiode 1. Deze duurt 2/4/6/ weken. De leerkracht houdt controle op de gemaakte afspraken. De leerkracht heeft tussendoor contact met de betrokkenen (leerlingen/ouders) om goed zicht te hebben op de situatie en voortgang. De leerkracht sluit de proefperiode bewust af als het pesten gestopt is. Als het pesten niet gestopt is, gaan we over naar fase 3.

Fase 3

Tweede serie (aparte) gesprekken met pester, gepeste en meelopers. Leerkracht heeft fysieke gesprekken met ouders en betrokken kind erbij (en evt. IB/Teamleider/Directie). Afspraken en consequenties worden vastgelegd (Parnassys) en uitgevoerd.

Fase 4

Proefperiode 2. Deze duurt 2/4/6 weken. De leerkracht houdt controle op de gemaakte afspraken. De leerkracht heeft tussendoor contact met de betrokkenen (leerlingen/ouders) om goed zicht te hebben op de situatie en voortgang. De leerkracht sluit de proefperiode bewust af als het pesten gestopt is. Als het pesten niet gestopt is, gaan we over naar fase 5.

Fase 5

Het pesten is niet gestopt. Er volgt een interne schorsing (plaatsing in andere klas) van pester(s) en evt. meelopers + verplichte begeleiding om tot gedragsverandering te komen. Deskundige hulp kan zijn via schoolarts, buurtteam, GGD of wijkteam. Ouders worden hierbij betrokken en afspraken/consequenties worden vastgelegd. Dit alles in een fysiek gesprek met leerkracht, KC en directie.

Fase 6

Het pesten is niet gestopt. Definitieve verwijdering van de leerling(en) o.b.v. het opgebouwde dossier over de pester en meelopers. Ouders worden uitgenodigd voor een gesprek met de directie. De schorsing wordt gemeld bij de leerplichtambtenaar en inspectie. Wijs! heeft een eigen kwaliteitskaart Schorsen en Verwijderen.

Communicatie

Veiligheidscoördinator houdt tijdens het proces nauw contact met betrokkenen.

Veiligheidscoördinator zorgt dat juiste personen aangesloten zijn: leerkrachten, KC, directie, vakleerkracht gym.

Leerkracht zorgt voor de juiste notities in Parnassys.

Veiligheidscoördinator bepaalt of een peestsituatie opgelost is.

Veiligheidscoördinator checkt hoe het proces verloopt bij ouders en heeft contact met ouders over afronding.

Veiligheidscoördinator monitort het hele proces van begin t/m afsluiting.

Monitoring sociale veiligheid

- Lesbezoeken door directeur, kwaliteitscoördinator en/of gedragsspecialist: observeren pedagogisch klimaat.
- Jaarlijkse afname van de peiling sociale veiligheid onder de leerlingen van groep 5 t/m 8 middels een online vragenlijst.
- Tweejaarlijks afnemen van een sociogram

Analyse van bovenstaande resultaten worden besproken in de leerteams inclusief acties die hieruit voortkomen.

Publicatie van beleid

- In de schoolgids en/of op de website staat informatie over dit beleid. Mogelijkheden om contact op te nemen staan op de website.
- In het nieuwe schooljaar (september) wordt de procedure rondom sociale veiligheid en pesten opnieuw uitgelegd in de nieuwsbrief zodat ouders goed hun weg kunnen vinden. Indien nodig wordt hier gedurende het schooljaar aandacht aan besteed in de nieuwsbrieven.

De externe vertrouwenspersoon (EVP)

Als het nodig mocht zijn, worden ouders met hun klacht doorverwezen naar de externe vertrouwenspersoon of zij kunnen zelf contact opnemen met de EVP. De EVP heeft een geheimhoudingsplicht. Dit betreft klachten met betrekking tot het niet correct uitvoeren van het pestprotocol. Voor Wijs! is Joop Hoogendoorn de externe vertrouwenspersoon. Hij is bereikbaar op:

ext.vertr.persoon@gmail.com

Telefoon: 06-43032083

Vertrouwensinspecteur Inspectie van het Onderwijs

Ouders kunnen ook de vertrouwensinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs raadplegen wanneer zich in of rond de school (ernstige) problemen voordoen op het gebied van: seksueel misbruik, seksuele intimidatie, psychisch of fysiek geweld (waaronder pesten), discriminatie en radicalisering. Contactgegevens en meer informatie vindt u via de website:

<https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/vertrouwensinspecteurs>.